

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Bódog Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 7.K.34.244/2004. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 2007. február 14-én kelt 2.Kf.27.501/2006/8. sorszámú ítéletével befejezett perben, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Katona Géza ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. és a dr. Fejes Gábor ügyvéd által képviselt IV.r. beavatkoztak, a jogerős ítélet ellen a felperes által 22. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.501/2006/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint, I-III.r. alperesi beavatkozóknak fejenként 15.000 (tizenötezer) forint, a IV.r. alperesi beavatkozónak 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak - külön felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 1999. július 15-ig a IV.r. alperesi beavatkozó irányítása alatt zöldségalapú élelmiszereket és bébiételeket gyártott, forgalmazott. Az I.r. alperesi beavatkozó és a III.r. alperesi beavatkozó Európa legnagyobb üveges bébiétel gyártójának, a csoportnak a tagjai. A IV.r. alperesi beavatkozó "Az Egész Világra Kiterjedő Védjegy Átruházási Megállapodás" (továbbiakban: M1) alapján értékesítette az ún. védjegyet az I.r. alperesi beavatkozónak, és arra használati engedélyt adott a III.r. alperesi beavatkozó részére. A IV.r. alperesi beavatkozó - egy beszerzett levélmásolat szerint - vállalta, hogy Magyarország területén a bébiételek tekintetében öt évig nem folytat versenyt az I.r. alperesi beavatkozóval.

A felperes és a III.r. alperesi beavatkozó szintén 1999. július 15-én "Végső Megállapodás, valamint Adat és Receptátadási Szerződést" (továbbiakban: M2) kötöttek, amely szerződés alapján a kecskeméti bébiételek teljes gyártási receptúrája, a termékek gyártásához szükséges készletek, a vevőlista a III.r. alperesi beavatkozó tulajdonába került.

Ugyanezen a napon a felperes a tulajdonában levő - zöldségalapú élelmiszeripari termékek gyártására szolgáló - vagyontárgyakat, épületeket és berendezéseket Adásvételi Szerződéssel (a továbbiakban: M3) értékesítette a Kft. részére. A bébiételgyártáshoz kapcsolódó berendezésekre vételi jogot (opciót) kötött ki a IV.r. alperesi beavatkozó részére. A Kft. vállalta, hogy 1999. december 31-ig folytatja a bébiételgyártást a III.r. alperesi beavatkozó részére ezt az időpontot követően azonban öt évig nem állít elő bébiételt.

A III.r. alperesi beavatkozó és a Kft. ugyanekkor "Bércsomagolási Megállapodást" (a továbbiakban: M4) kötött, amelyben a Kft. vállalta, hogy 1999. december 31-ig bébiételeket gyárt a III.r. alperesi beavatkozó részére és a megállapodás megkötését követő egy éven belül nem gyárt, négy éven belül pedig nem értékesít Magyarországon bébiételeket.

A felperes 2003. március 6-án felmondta az M3 szerződést, birtokba vette az eszközöket, majd a felek közötti per befejeződését követően az eszközök a tulajdonába kerültek és 2002. júniusa óta bébiételeket gyárt, 2004. évtől bébiétel néven.

A felperes bejelentése folytán megindult versenyfelügyeleti eljárásban az alperes a 2004. szeptember 9-én kelt Vj-19/2004/34. számú határozatával az eljárást megszüntette. A határozat indokolása szerint az M1 és az M2 szerződések alapján megszerzett eszközök és jogok vállalkozásrésznek minősülnek, így a szerződések vállalkozások összefonódását eredményezték. A vállalt öt éves versenytilalom megfelel a Gazdasági Versenyhivatal által alkalmazott gyakorlatnak, ezért a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 11.§-a szerinti gazdasági versenyt korlátozó megállapodásnak nem minősül, ezért az M1 és az M2 szerződések tekintetében jogsértés hiányában szüntette meg az eljárást. Az M3 és M4 szerződések tekintetében megállapította, hogy az M3 szerződés vállalkozások összefonódásának minősül, mert vállalkozásrész megszerzését jelentette. Az M3 szerződéssel vállalt versenytilalom azonban nem minősül versenykorlátozásnak, mert azt nem a vállalkozásrészt értékesítő vállalkozás vállalta. Az M4 szerződéshez kapcsolódó versenytilalom szintén nem a vállalkozásrészt értékesítő vállalkozásra vonatkozott, ezért az nem versenykorlátozó. Az alperes vizsgálta azt is, hogy a

versenytilalmi kötelezettségvállalás a Tpv. 11.§ (2) bekezdés b) pontjába ütközik-e. Ennek kapcsán megállapította, hogy az M3 szerződéshez kapcsolódó jogsértő állapot 2003. július 25-én, a per jogerős befejezésével megszűnt, az M4 szerződéshez kapcsolódó jogsértés 2003. december 31-ével szűnt meg, ezért a Tpv. 72.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszüntette.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, a keresetet az elsőfokú bíróság elutasította. Ítéletének indokolása szerint a felperesnek a Pp. 327.§ (1) bekezdése értelmében perindítási joga van, de keresetösségi joga nincs. A felperes keresetében ugyanis azt kérte, hogy a szerződésekben résztvevő felek versenyjogsértését állapítsa meg a bíróság, mely kereseti kérelem magába foglalja a felperes által elkövetett jogsértés megállapítását is. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesnek a saját jogsértő magatartása, a felperest terhelő jogsértés megállapítására alapított érdeke nem törvényes, az általános polgári jogelv szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése, további jogok érvényesítése érdekében nem hivatkozhat.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezést nyújtott be. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta megállapítva, hogy a felperes keresetösségi jogának hiányát az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg. Álláspontja szerint nem kizárt egy általános polgári jogi jogelv alkalmazása a közigazgatási perben sem, de a felperesnek keresetösségi joga csak akkor áll fenn, ha kétség kívül megállapítható közvetlen és nyilvánvaló érdekelttsége. A felperes a szerződések tekintetében a Tpv. 11.§-ába ütköző jogsértés megállapítását és szankció alkalmazását kérte a versenyhatóságtól. A jogsértő magatartás megállapításán túl a szankció alkalmazásának hiányát kifogásoló kereset alapján közvetlen érdekelttség és így keresetösségi jog nem állapítható meg, mert a felperesnek az a jövőbeni szándéka, hogy a jogsértésre alapítottan gazdasági követeléseiről peres eljárást indítson nem olyan személyes jogi érdek, amely a keresetösségi jogot a jelen esetben megalapozza. A verseny tisztaságának megőrzése a versenyhatóság feladata, nem a felperes olyan jogos érdeke, amely keresetösségi jogának fennállását igazolná.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte az ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 327.§ (1) bekezdését, a 2/2004. KJE jogegységi határozatot. Keresetösségi joga hiányát jogszerűen állapították meg, mert a szerződések folytán mintegy másfél milliárd forint árbevételét veszített és elvesztette több mint 80%-os piaci részesedését is. A szerződésekhez kapcsolódó tilalmak az ún. belső verseny kialakulásának lehetőségét kizárták. A felperesnek

nem maradt más jogérvényesítési lehetősége, mint a versenyhivatali eljárás kezdeményezése és a jogsértés megállapíttatása. A felülvizsgálati tárgyaláson arra hivatkozott, hogy a közvetlen érdekeltsége fennáll, részese volt a kartellnek. A szerződések semmissége folytán az eredeti állapot állna helyre, a jogsértés megszűnne. Nem magára nézve kérte a jogsértés megállapítását, hisz a tiltott kartellt bejelentő nem büntethető.

Az alperes, az I-III.r. alperesi beavatkozók, a IV.r. alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték. Hangsúlyozták, hogy a volt piaci versenytársakkal szemben büntetés kiszabásának szándéka nem olyan törvényes érdek, amely keresetösségi jogot teremtené a felperes részére.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperesnek a perbeli versenyhatározat felülvizsgálata iránt indított perben keresetösségi joga nincs. A másodfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra is, hogy a felperest keresetösségi jog nem illeti meg sem a versenytársakkal, sem a jogsértésben részes eljárás alá vont beavatkozókkal szemben hozott határozat felülvizsgálata iránti indított perben. A felperesnek az a hivatkozása -, hogy a kartell megállapodást bejelentőként nem büntethető, így maga ellen jogsértés megállapítását nem kérte a keresetindítással, és célja, hogy a versenyjogi jogsértés megállapítását követően peres eljárások indításával vagy a szerződések semmisségének jogkövetkezményeként az eredeti állapotot helyreállításával érje el a kívánt eredményt, - nem teremt a felperes számára olyan jogi érdeket, közvetlen érdekeltséget, amely keresetösségi jogát megalapozná. A felperesnek ezt a szándékát polgári per indításával lehet érvényesítenie, ehhez egy versenyfelügyeleti eljárást megszüntető határozat megtámadása nem elegendő. A keresetösségi jog minden perben egyedileg vizsgálandó és csak közvetlen érdekeltség, jogos érdek fennállása esetén állapítható meg és folytatható le a megindított per. A felperes igényérvényesítési szándéka, a semmisség jogkövetkezményének elérése a jelen perben keresetösségi jogot nem teremt a felperes számára. Az eljárást megszüntető versenyhivatali határozat felülvizsgálata esetében a felperes keresetösségi joga csak arra terjedhetne ki, hogy saját magára nézve támadja a meghozott határozatot, ugyanez a jogi érdek a többi eljárás alá vont vállalkozás jogsértésének megállapíttatására már nem terjed ki. A felperes a felülvizsgálati tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a beavatkozóknak, mint a kartell részeseinek jogsértését kívánta megállapíttatni, ez volt a célja a bejelentésnek. A közvetlen érdekeltség ilyen tágon nem értelmezhető, a közvetlen érdekeltségnek a felpereshez kapcsolódóan kell fennállnia. A

felperes a perbeli esetben a közigazgatási határozatnak kizárólag a saját részére vonatkozó megszüntető részét támadhatta volna keresettel, a felperes által benyújtott kereset azonban nem ilyen okból támadta a közigazgatási határozatot.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A sikertelen felülvizsgálati kérelemmel élő felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes, valamint az alperesi beavatkozók felülvizsgálati eljárásban felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2008. február 27.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Lénártné dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró